Rapport

DE TOEKOMST VAN LANSINGERLAND

Inventarisatie ten behoeve van de op te stellen omgevingsvisie Lansingerland

Peiling augustus 2019

COLOFON

Uitgave
I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer
2019/133

Datum
Augustus 2019

Opdrachtgever
Gemeente Lansingerland

Auteur(s)
Nora Löb
Davinia Wilson

Bestellingen
Exemplaren zijn verkrijgbaar bij de opdrachtgever.

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding 5
1.1 Aanleiding onderzoek 5
1.2 Methode 5
1.3 Respons 5
1.4 Analyse 5

2. Kenmerken van Lansingerland 7
2.1 Typisch Lansingerland 7
2.2 De sterke punten van de gemeente 8

3. Lansingerland vandaag 11
3.1 Direct mee aan de slag 11
3.2 Minder belangrijke onderwerpen 13

4. Lansingerland in de toekomst 16
4.1 Eigen leefomgeving in 2030 16
4.2 Boodschap voor de gemeente 17

Bijlage 1. Achtergrondkenmerken respondenten 19

Bijlage 2. Samenvatting van de toelichtingen 21

1

HOOFDSTUK

Inleiding

1. Inleiding

1.1 Aanleiding onderzoek

De gemeente Lansingerland is bezig met het opstellen van een omgevingsvisie voor de gemeente. De omgevingsvisie is een strategische langetermijnvisie voor de fysieke (ruimtelijke) leefomgeving. Voor het tot stand komen hiervan is de inbreng van de inwoners erg belangrijk om samen vorm te geven aan de toekomst van de gemeente. Om de mening van de inwoners van Lansingerland te achterhalen, heeft de gemeente aan I&O Research gevraagd dit onderzoek uit te voeren.

Het onderzoek geeft invulling aan de eerste fase van de omgevingsvisie: het ophalen van de kwaliteiten/identiteit, aandachtspunten en ambities van Lansingerland en de verschillende kernen.
De inwoners die aan dit onderzoek deelnamen zijn hierover bevraagd.
Het onderzoek is aanvullend aan andere interne en externe trajecten (participatie-evenementen, zoals de Veiligheidsdag en dialoogavonden met inwoners, ambtelijke en bestuurlijke werksessies en bureau-analyses) die doorlopen worden om informatie op te halen. Begin 2020 zullen in een volgende fase meer concrete keuzes worden gemaakt door de gemeente.

1.2 Methode

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van raadpleging van het burgerpanel van de gemeente Lansingerland: Lansingerland Peilt. Het panel bestaat uit 1.457 panelleden. Dit zijn inwoners van de gemeente Lansingerland, die zich hebben aangemeld voor deelname aan online onderzoeken van de gemeente. De panelleden zijn via e-mail uitgenodigd om de vragenlijst in te vullen. Daarnaast is de vragenlijst ook opengesteld via social media (Facebook, Twitter) en de gemeentelijke website, voor inwoners die geen lid zijn van het panel. Zij konden aan het onderzoek meedoen door via een zgn. open link de vragenlijst in te vullen. Deze link heeft de gemeente zelf verspreid via de gemeentelijke website en social media. De vragenlijst kon worden ingevuld van 27 juni tot en met 14 juli 2019.

1.3 Respons

Voor dit onderzoek zijn alle 1.457 panelleden uitgenodigd, bij 17 kon de uitnodiging niet worden bezorgd vanwege een fout e-mailadres of volle mailbox. In totaal namen 643 leden deel aan het onderzoek. Dit is een respons van 45 procent, ruim voldoende om betrouwbare uitspraken te kunnen doen. Daarnaast vulden 141 inwoners de vragenlijst in via de open link. In totaal hebben dus 784 inwoners deelgenomen aan het onderzoek.

1.4 Analyse

Op de data is een weging toegepast naar leeftijd en (woon)kern. Dit betekent dat de verhoudingen naar leeftijd en kern zijn teruggebracht naar de werkelijk bestaande verhouding. Onder- en bovengemiddeld vertegenwoordigde groepen worden dus opgehoogd en verlaagd. Op deze manier zijn de resultaten representatief voor de gehele gemeente Lansingerland.

2

HOOFDSTUK

Kenmerken van Lansingerland

2. Kenmerken van Lansingerland

2.1 Typisch Lansingerland

Aan de respondenten is gevraagd welke drie woorden typerend zijn voor de gemeente Lansingerland. Inwoners van Lansingerland typeren de gemeente als een dorp in het groen. Zij noemen de drie kernen/dorpen Berkel en Rodenrijs, Bergschenhoek en Bleiswijk, het dorpse karakter en het dorpsgevoel binnen de gemeente.

Daarnaast wordt de groene omgeving en tegelijkertijd de centrale ligging in de Randstad en de nabijheid van steden genoemd als typisch Lansingerland. In het algemeen vindt men het er prettig wonen: Lansingerland is rustig, landelijk en gemoedelijk met voldoende voorzieningen binnen de gemeentegrenzen of net daarbuiten. De combinatie van landelijk wonen en de goede bereikbaarheid van de stad is kenmerkend.

Figuur 2.1

Welke 3 steekwoorden zijn volgens u typerend voor de hele gemeente Lansingerland? (wordcloud[1])

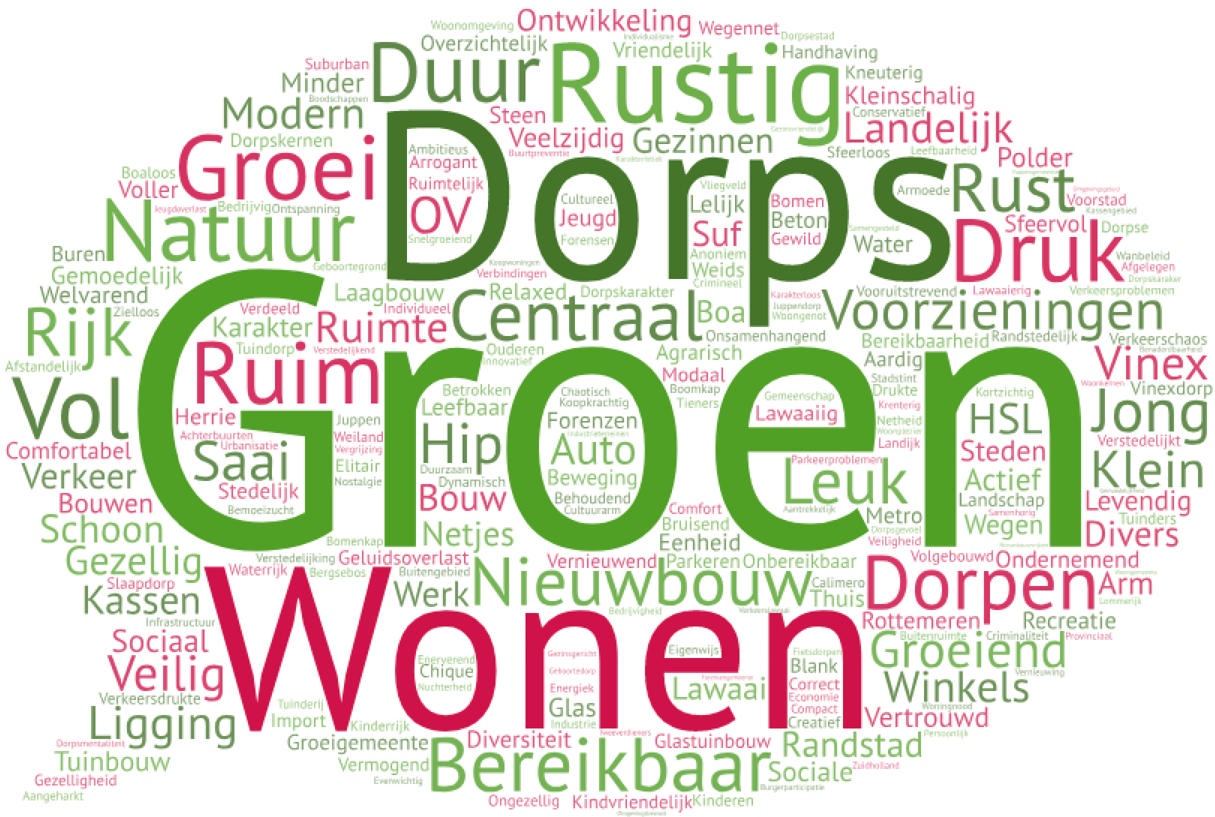

[1] *Hoe vaker het woord genoemd is, hoe groter het woord.*

2.2 De sterke punten van de gemeente

Als inwoners zouden verhuizen uit de gemeente Lansingerland, zou het merendeel van de hen de centrale ligging van Lansingerland het meeste missen. De centrale ligging in de Randstad, nabij Rotterdam, Den Haag en Zoetermeer wordt door veel inwoners gewaardeerd (zie figuur 2.2). Dit in combinatie met de landelijke omgeving, veel groen en goede bereikbaarheid maakt dat de ligging van de gemeente veruit het meest gemist zou worden:

- *"Lansingerland ligt geweldig centraal in de Randstad, veel uitvalswegen nabij, dicht bij Den Haag en Rotterdam. Vrijwel uniek in Nederland."*
- *"Stedelijk maar toch met voldoende natuur."*
- *"Omringd door grote gemeenten, vlakbij zee en luchthaven."*

Het karakter van de kern waar zij wonen (het dorpsgevoel, gemoedelijkheid en kleinschaligheid) en de groenvoorzieningen van de gemeente (het vele groen middenin de Randstad) staan op de respectievelijk tweede en derde plaats.

- *"Het dorpse karakter met een beetje stads. Prachtig om in te wonen. Als we meer stad willen zoeken we het op."*
- *"Ons kent ons en de vriendelijke stugheid in positieve zin van de mensen."*
- *"Ik hou van een dorpsmentaliteit, waarbij de kern een leuk winkelaanbod heeft."*
- *"Parken, bermen, grasvelden, water, bos, en bomen zijn belangrijk voor de uitstraling en de gemoedstoestand. In Lansingerland is genoeg groen aanwezig."*
- *"Bergse Bos en Rottemeren, fijne plekken om te zijn."*

Figuur 2.2

Wat zou u het meeste missen als u uit de gemeente Lansingerland zou verhuizen? (maximaal 3 antwoorden)

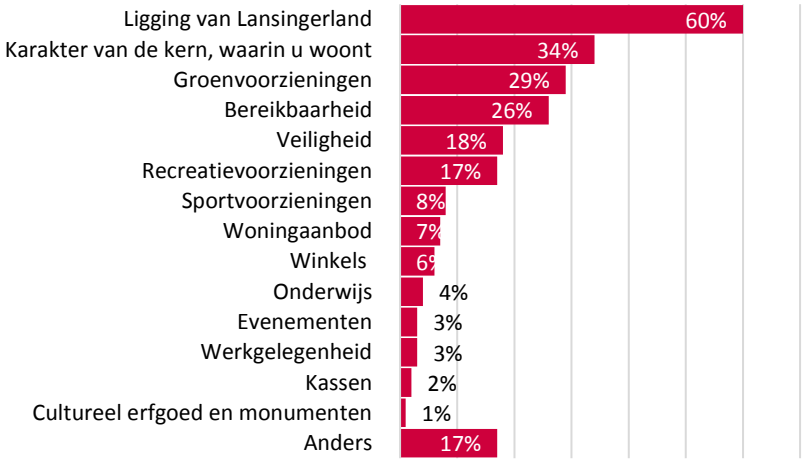

Verschillen tussen de kernen

Inwoners uit Berkel en Rodenrijs zouden vaker dan gemiddeld de bereikbaarheid (35%) en de winkels (11%) missen. In Bleiswijk geven meer inwoners aan de groenvoorzieningen (44%), het karakter van de kern (48%) en de recreatievoorzieningen (35%) te missen. Ook inwoners van Bergschenhoek noemen vaker dat zij recreatievoorzieningen (20%) zouden missen dan gemiddeld.

Behalve de bovenstaande opsomming, noemt een op de zes inwoners nog iets anders dat zij zullen missen als ze zouden vertrekken uit de gemeente. Het meest wordt het gemis van familie of vrienden en bekenden genoemd. Ook de gemoedelijkheid en het gemeenschapsgevoel en de rustige omgeving in de Randstad zijn eigenschappen die genoemd worden:

- *"Geboorteplaats, binding met de mensen. Het ons kent ons gevoel."*
- *"Gemoedelijkheid en sfeer."*
- *"Nabijheid Rotterdam en Den Haag."*
- *"Kinderen zouden hun vrienden missen."*
- *"Open en vriendelijke omgang tussen de inwoners van Lansingerland."*
- *"Vrienden en familie dichtbij."*
- *"De rustige omgeving die toch tussen de grote steden ligt; ik zal de strategische positie missen."*
- *"Sociale interactie tussen de inwoners."*
- *"De opgebouwde vrienden en kennissenkring."*
- *"Rust en toch dichtbij de stad."*
- *"Vrienden, familie, netwerk."*
- *"Gemeenschap met oude bewoners en kerk."*
- *"Gunstige ligging t.o.v. werk in Rotterdam."*

3

HOOFDSTUK

Lansingerland vandaag

3. Lansingerland vandaag

3.1 Direct mee aan de slag

Voor de inwoners zijn **verkeer**, **veiligheid** en **leefbaarheid** de belangrijkste thema's waar zij, als wethouder, direct mee aan de slag zouden gaan. Wonen, bereikbaarheid en groenvoorzieningen en duurzaamheid worden door ongeveer een kwart genoemd.

Figuur 3.1

Stel, u bent wethouder in Lansingerland. U bent verantwoordelijk voor onderstaande thema's. Met welke drie thema's zou u als wethouder direct aan de slag gaan? (maximaal 3 antwoorden)

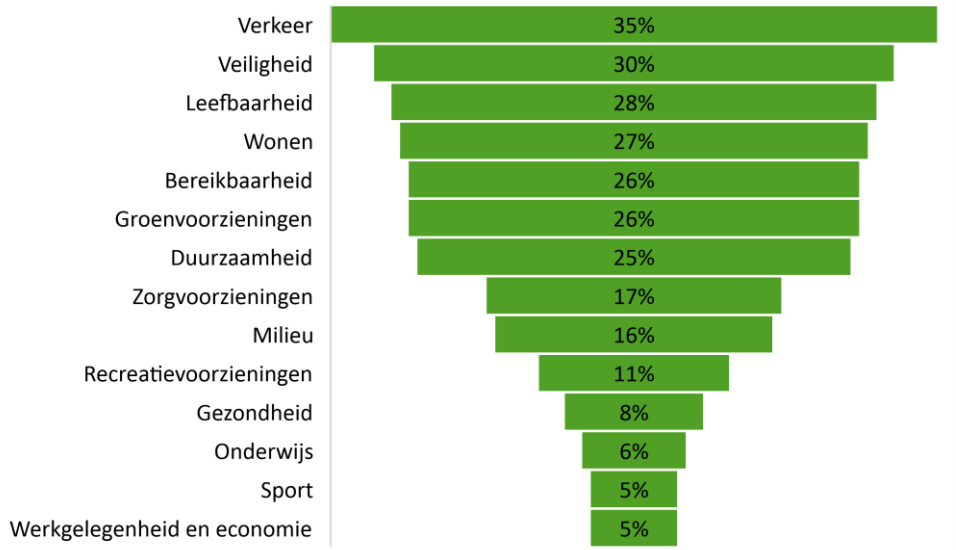

De belangrijkste redenen om met **verkeer** aan de slag te gaan zijn het verbeteren van de ontsluiting van de gemeente, het openbaar vervoer, de verkeersveiligheid op de N209 en de verkeersveiligheid voor fietsers. Ook parkeervoorzieningen kunnen volgens inwoners worden verbeterd:

- *"Bereikbaarheid met openbaar vervoer is verre van optimaal. Ook het fietsen moet worden gestimuleerd."*
- *"Veel ongelukken op de N209 en de rotondes zijn onveilig voor fietsers."*
- *"Fietsverkeer is vaak ondergeschikt aan autoverkeer, wat fietsgebruik (forensen, winkelen, recreatief) hindert."*
- *"Parkeervoorzieningen in woonwijken verbeteren."*

Inwoners die aangeven met **veiligheid** aan de slag te willen gaan, hebben het idee dat de criminaliteit in de gemeente toeneemt waarmee de veiligheid afneemt. Mogelijk komt dit door de groei van de gemeente: meer stadse problemen:

- *"We worden groter. Dit komt de veiligheid niet ten goede. Veel inbraken, veel fietsendiefstal. Dat is jammer."*
- *"Te weinig politie in zo'n grote gemeente. Teveel gevaarlijke incidenten met geweld."*
- *"Lansingerland kent veel opgroeiende jeugd met bijkomende problematiek/overlast. Ik zou dat in goede banen willen leiden."*
- *"Steeds meer 'stadse' incidenten."*

Volgens inwoners die aangeven dat **leefbaarheid** meer aandacht zou moeten krijgen, staat de leefbaarheid van de gemeente onder druk door onder andere geluidsoverlast van het vliegveld RTHA, de HSL en de A13/A16. Ook de sociale samenhang in de kernen vermindert, het wordt drukker in de gemeente Lansingerland. Tenslotte wordt er overlast van jongeren en verloedering ervaren. Inwoners zouden weer meer rekening met elkaar moeten houden, de gemeente zou overlast van jongeren kunnen voorkomen door voorzieningen of activiteiten voor hen te organiseren:

- *"Ik vind dat alle leeftijdsgroepen goed vertegenwoordigd moeten zijn. Tieners zitten nu op wipkippen in De Leeuwenkuil. De skatebaan gaf blijkbaar teveel overlast. Dat vind ik truttig en egoïstisch van de oudere bewoners. Een skatebaan zorgt voor beweging bij tieners. Verder mis ik bankjes in winkelcentrum De Vlashoeck. Zijn die weggehaald omdat dat ook overlast gaf? Dat is geen oplossing."*
- *"Meer activiteiten voor de jeugd. M.n. voor de pubers die 's-avonds iets willen ondernemen."*
- *"Belangrijk dat geluids- en vervuilingsoverlast (Rotterdam-The Hague Airport, HSL, verlengde A16 etc.) wordt beperkt."*

Behalve de genoemde onderwerpen, noemt 8 procent van de inwoners nog een ander onderwerp waarmee zij direct aan de slag zouden gaan (zie figuur 3.2). Zij noemen met name culturele voorzieningen, het winkelaanbod in de gemeente en geluidshinder van verkeer (vooral door RTHA en de HSL).

Figuur 3.2

Stel, u bent wethouder in Lansingerland. U bent verantwoordelijk voor onderstaande thema's. Met welke drie thema's zou u als wethouder direct aan de slag gaan? Anders, namelijk: (wordcloud[2])

[2] *Hoe vaker het woord genoemd is, hoe groter het woord.*

Verschillen tussen de kernen

De prioritering in de drie kernen van de gemeente verschilt enigszins. De drie belangrijkste thema's in Berkel en Rodenrijs zijn gelijk aan die van de gehele gemeente, het aandeel inwoners dat verkeer noemt is wel groter dan gemiddeld. In Bergschenhoek zijn veiligheid en leefbaarheid belangrijker dan verkeer. De drie belangrijkste thema's volgens inwoners van Bleiswijk zijn wonen, verkeer en bereikbaarheid (zie tabel 3.1).

Tabel 3.1

Belangrijkste thema's (top 3) – per kern

BERKEL EN RODENRIJS	BERGSCHENHOEK	BLEISWIJK	GEMEENTE LANSINGERLAND
Verkeer (40%)	Veiligheid (37%)	Wonen (40%)	Verkeer (35%)
Veiligheid (30%)	Leefbaarheid (36%)	Verkeer (33%)	Veiligheid (30%)
Leefbaarheid (26%)	Verkeer (28%)	Bereikbaarheid (33%)	Leefbaarheid (28%)

3.2 Minder belangrijke onderwerpen

Als zij als wethouder prioriteiten zouden moeten stellen, zouden inwoners van Lansingerland minder aandacht besteden aan **werkgelegenheid en economie**, **sport** en **recreatievoorzieningen**.

Figuur 3.3

Waar zou u als wethouder minder aandacht aan besteden? (maximaal 3 antwoorden)

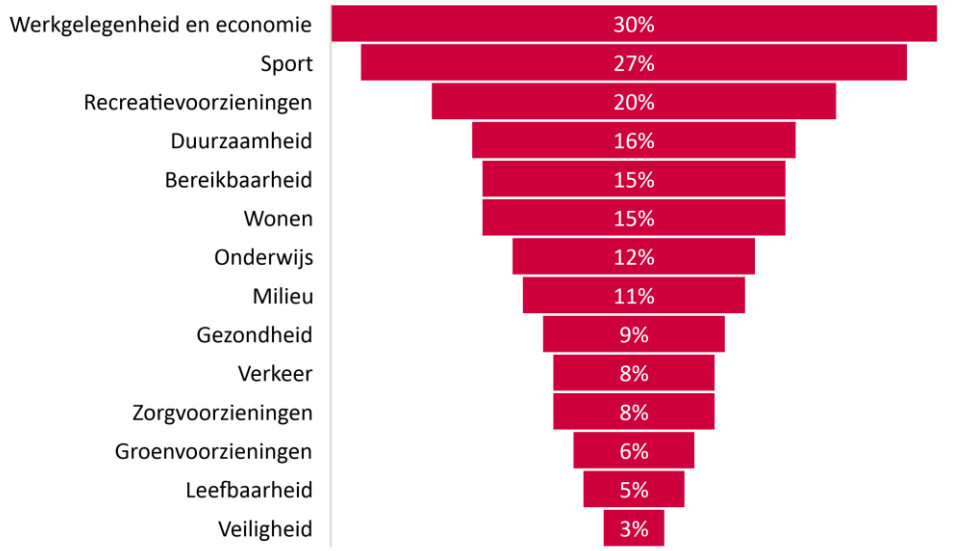

Inwoners die kiezen om minder aandacht aan **werkgelegenheid en economie** te besteden, geven aan dat de gemeente dit niet hoeft te doen. Het bedrijfsleven regelt dit zelf. De huidige economie is gunstig, er is meer dan voldoende werkgelegenheid in de omgeving. Lansingerland is volgens deze inwoners een forensengemeente, waar het woongenot en de rust belangrijker is dan het werkaanbod binnen de gemeentegrenzen:

- *"De grote steden zorgen hier al genoeg voor. Hier is het mij en velen met mij met name om het (prettig) wonen om te doen."*
- *"Er is genoeg werk in de omgeving. Mensen hoeven niet perse in het dorp te werken."*
- *"De economie floreert voldoende. Laat de bedrijven hun werk doen, de gemeente is er in de eerste plaats voor de inwoners."*

- *"Werken kan ook buiten Lansingerland, wat mij betreft hoeven er geen banen gecreëerd te worden in Lansingerland. Het zou maar drukker worden in Lansingerland wat weer andere nadelige gevolgen kan hebben."*

Op het gebied van **sport** geven inwoners aan dat hier al voldoende voorzieningen voor zijn in de gemeente. Het belang van sport wordt wel erkend en benoemd, maar de verantwoordelijkheid hiervoor ligt volgens deze groep bij de inwoners zelf. Niet alleen de gemeente, maar ook de sporters zelf zullen hierin moeten investeren. Er zijn veel sportverenigingen in de gemeente:

- *"De gemeente geeft grond en/of gebouwen in bruikleen. Dat is voldoende. De rest kunnen de verenigingen zelf betalen."*
- *"Als ik de mensen hoor zijn ze erg content met de sportvoorzieningen. In mijn ogen betekent dit dat we ze wel in de gaten mogen houden en ondersteunen waar nodig maar niet bovenaan de agenda hoeven zetten."*
- *"De sporters moeten zelf meer betalen voor hun hobby. Niet de gemeenschap."*
- *"Veel verenigingen. Wel steunen, maar sturen op zelfsturend."*

Inwoners die aangeven minder aandacht te willen besteden aan **recreatie**, noemen als reden hiervoor dat er in en om Lansingerland voldoende recreatiemogelijkheden zijn. Deze dienen wel op niveau te worden gehouden, maar hier hoeft volgens hen de gemeente niet veel in te investeren:

- *"Met de grote steden om ons heen en het buitengebied is er veel recreatie mogelijk. Daar hoeven we dan minder energie in te steken."*
- *"Ik vind dat een minder belangrijk onderwerp. Er zijn ook al vrij veel recreatiemogelijkheden."*
- *"Dit is mogelijk beter door particuliere instanties op te pakken."*

Verschillen tussen de kernen

Voor inwoners van alle drie de kernen behoeven de onderwerpen werkgelegenheid, sport en recreatie minder aandacht van de gemeente. In Bleiswijk vindt een groter aandeel dat er minder aandacht mag gaan naar werkgelegenheid (35%) en leefbaarheid (10%) dan gemiddeld.

4

HOOFDSTUK

Lansingerland in de toekomst

4. Lansingerland in de toekomst

4.1 Eigen leefomgeving in 2030

Inwoners van de gemeente Lansingerland hechten veel waarde aan een groene leefomgeving. Op de vraag wat zij zouden willen veranderen in hun eigen leefomgeving in de toekomst in 2030 wordt dit dan ook vaak genoemd. Er zou aandacht moeten zijn om de gemeente **groen** te houden, het groen uit te breiden en te stoppen met het kappen van bomen. Behalve groen wordt ook **duurzaamheid** genoemd, zowel in relatie tot milieu en natuur als tot bouwen en wonen (duurzame woningen). Wat betreft het bouwen van **woningen** is er een tweesplitsing te zien: enerzijds is er een groep die aangeeft dat de gemeente niet verder moet groeien en moet stoppen met het bouwen van woningen, aan de andere kant wordt er gevraagd om meer starterswoningen of betaalbare woningen voor ouderen. Op het gebied van **verkeer** worden twee thema's regelmatig genoemd: het verbeteren van bereikbaarheid en ov-voorzieningen en het terugbrengen van geluidsoverlast van vlieg- en treinverkeer (RTHA en HSL). Ten slotte noemt een groep inwoners dat zij in de toekomst graag zien dat mensen weer meer aandacht voor elkaar hebben en de **sociale cohesie** in de gemeente groeit.

Figuur 4.1

Als u het voor het zeggen had, wat zou u dan willen veranderen in uw leefomgeving in de toekomst in 2030? (wordcloud[3])

[3] *Hoe vaker het woord genoemd is, hoe groter het woord.*

4.2 Boodschap voor de gemeente

Tenslotte is aan de inwoners van Lansingerland gevraagd of zij de gemeente nog iets willen meegeven over de toekomst van Lansingerland. Het behoud van het dorpse, landelijke karakter van Lansingerland is een grote wens van een groep inwoners. Niet te veel groeien, het groen houden van de gemeente en in dialoog blijven met inwoners. Ook wordt aan de gemeente gevraagd om aandacht te schenken aan de jongeren en de ouderen die in Lansingerland wonen en hen de kans te geven om er ook te blijven wonen door te zorgen voor starterswoningen en geschikte en betaalbare woningen voor ouderen:

- *"Zorg voor betaalbare woningen voor ouderen!"*
- *"Blijf in gesprek met de inwoners en luister hier ook naar. En dit op alle gebieden."*
- *"Geef de kleinschaligheid en landelijke uitstraling van de gemeente niet op. Als we in een drukke stad willen wonen dan verhuizen we wel naar Rotterdam of Den Haag."*
- *"Blijf om je heen kijken naar ervaringen van anderen en haal het best er uit. Blijf ook in gesprek met de bewoners."*
- *"Wordt niet te stads, afgelopen 20 jaar te hard gegroeid. Durf te kiezen voor eigen identiteit , groen schoon en prettig om te wonen."*
- *"Behoud het dorpse karakter met name de sociale interactie tussen de inwoners. Zorg goed voor een groene omgeving. Bewaak ook dat het een rustige omgeving blijft. Mensen komen uit andere plaatsen van Nederland vanwege die drie waarden."*
- *"Zorg dat de jongeren de kans krijgen om in Lansingerland te blijven wonen."*
- *"Luister meer naar de inwoners. Wees transparant in de besluitvorming. Kom afspraken na en zorg voor een laagdrempelige inspraak."*

1

BIJLAGE

Achtergrondkenmerken respondenten

Bijlage 1. Achtergrondkenmerken respondenten

Geslacht

Leeftijd

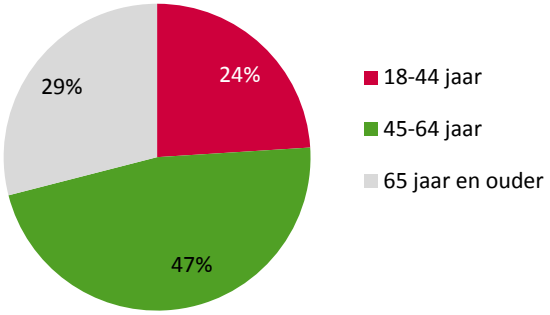

Woonplaats

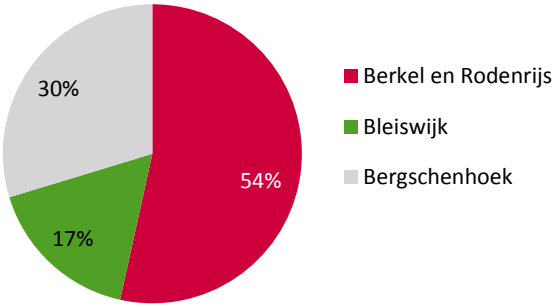

Woonduur gemeente Lansingerland

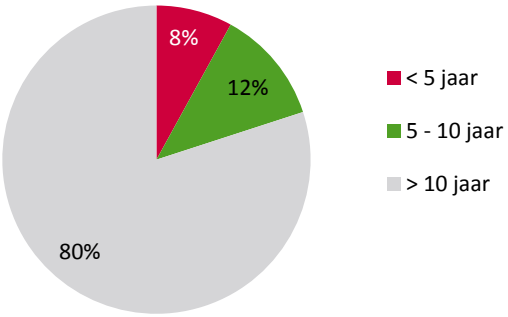

2

BIJLAGE

Samenvatting van de toelichtingen

Bijlage 2. Samenvatting van de toelichtingen

In het onderzoek zijn veel open vragen gesteld aan de respondenten, veelal toelichtingen op hun eerder gegeven antwoorden. In deze bijlage is een bloemlezing van de gegeven antwoorden per vraag opgenomen, plus een korte samenvatting van de belangrijkste onderwerpen.

7. U heeft aangegeven dat u …… zou missen. Kunt u dat toelichten?

<u>Bereikbaarheid</u>
Centrale ligging, goed bereikbaar met de auto, dichtbij snelweg, Den haag en Rotterdam. Goed bereikbaar. Goede verbindingen ook met OV. Randstadrail en metro E.

- *"Randstadrail is super. Bus naar Zoetermeer is ook fijn."*
- *"Ligging tegen de Randstad aan. Omgeven door grote wegen. Randstadrail. Web van fietspaden."*
- *"Uitstekende infrastructuur, ook qua openbaar vervoer."*
- *"Vlakbij snelwegen A12, A13, A4 en A20."*
- *"Metro E Den Haag-Rotterdam. Uitvalswegen."*
- *"Goede verbindingen, qua wegen en openbaar vervoer."*
- *"Wegen zijn goed, dus mijn woonplek is met eigen vervoer goed bereikbaar. Spoor en Randstadrail bieden goede mogelijkheden."*
- *"Goed bereikbaar en Rotterdam en Den Haag ook goed bereikbaar evt. ook per ov."*
- *"Alle voorzieningen zijn op korte afstand bereikbaar."*

<u>Cultureel erfgoed en monumenten</u>
Historie van de oude kernen, lid van historische vereniging, monumentale kerk.

- *"De droogmakerij met haar monumenten en waterstructuur gelegen aan de Rotte is toch niet weg te denken uit mijn actieve leven!"*
- *"Landelijke (open) gebieden en oude boerderijen."*
- *"De nadruk op de historie van de oude kernen blijft een goed punt."*

<u>Evenementen</u>
Lansingerland Live. Er worden leuke evenementen georganiseerd in de gemeente, gezellig en dichtbij.

- *"Alle evenementen in centrum Berkel zijn gezellig, geven leven aan het dorp."*
- *"Leuke evenementen zoals Lansingerland Live en Opperdepop en foodtruckfestival."*
- *"Er wordt de laatste jaren veel georganiseerd, dat vind ik geweldig."*
- *"Lansingerland Live bijvoorbeeld voor ons een groot succes."*
- *"Ik vind Lansingerland Live geweldig en goed te betalen."*
- *"Festivals in het Annie MG Schmidtpark."*

<u>Groenvoorzieningen</u>
Veel groen in de gemeente en de omgeving, De Rotte, Rottemeren, de Groenzoom, fijn en belangrijk. Groen middenin de Randstad. Groene gemeente met groot buitengebied.

- *"Mooie groene omgeving en buffer richting Den Haag en Rotterdam."*
- *"Geniet van de groene plekken en gebieden, draagt bij aan woon- en leefplezier."*
- *"Het groen in Lansingerland is divers, en wordt (weer) goed onderhouden."*
- *"Wij wonen nu aan de bosrand bij de Rotte, we zeggen altijd onze achtertuin. Rustpunt om te wandelen. Het verveelt nooit en geeft inspiratie."*

- *"Parken, bermen, grasvelden, water, bos, en bomen zijn belangrijk voor de uitstraling en de gemoedstoestand. In Lansingerland is genoeg groen aanwezig."*
- *"Bergse Bos en Rottemeren, fijne plekken om te zijn."*
- *"Dichtbij recreatieschap Rottemeren, fijn wandelen en recreatie. Tevens horeca aanwezig, Zeeltje en Meer en Bos."*
- *"Ik woon zelf in de kern, veel bomen om ons huis, grasveld en toch vlakbij de winkels."*
- *"De Rottemeren en het Hoge/Lage Bergse Bos alsmede de Leeuwekuil en omgeving zijn schitterende natuurgebieden."*
- *"De Groenzoom en Annie MG Schmidtpark, super."*

Karakter van de kern

Dorpse karakter, dorpsgevoel, rustig, gezellig, gemoedelijk. Kleinschalig met alle voorzieningen. Mensen kennen elkaar, ons kent ons.

- *"Het dorpse karakter met een beetje stads. Prachtig om in te wonen. Als we meer stad willen zoeken we het op."*
- *"Ons kent ons en de vriendelijke stugheid in positieve zin van de mensen."*
- *"Ik hou van een dorpsmentaliteit. Waarbij de kern een leuk winkelaanbod heeft."*
- *"Berkel Westpolder heeft een stedelijk karakter met de winkels en de metrolijn E, maar verliest niet de kenmerken van een dorp."*
- *"Er zijn 3 typerende dorpskernen, die het gezicht bepalen. Dat moet zo blijven."*
- *"Dorpse karakter als tegenhanger van grote anonieme steden."*
- *"Gezellig, fijn, gevoel van thuis en welkom."*
- *"Gezellig kleinschalig dorps karakter nog steeds."*
- *"Authenticiteit. Oude dorpskern. Historie behouden."*
- *"Kleinschalig maar toch met alle benodigde voorzieningen zodat je niet hoeft uit te wijken naar de stad voor bijv. boodschappen."*
- *"Kleinschalig, je komt nog eens een bekende tegen."*
- *"De kern is klein maar met voldoende aanbod aan alles: markt, winkels, kerk, horeca."*
- *"Gemoedelijk dorps, niet te massaal maar wel centrum met alle voorzieningen."*
- *"De gemoedelijkheid en vriendelijkheid."*
- *"Berkel dorp is mooi en ik voel me er mee verbonden doordat mijn familie er al generaties woont."*
- *"Woonachtig in de kern van Berkel, is het in wezen nog een dorp en winkels in onmiddellijke nabijheid."*
- *"De eigenheid (kleinschaligheid) van Bleiswijk is gelukkig nog behouden en heeft grote waarde voor ons als bewoners."*
- *"Ik ben hier geboren en getogen. Ik zou mijn roots missen."*
- *"Het nog omkijken naar je buurman of buurvrouw. Het ons kent ons gevoel. Generatie op generatie."*
- *"Gemoedelijke oude dorpskern waar bijna iedereen elkaar (nog) kent, inclusief vele winkeliers."*

Kassen

Landelijk gevoel, tuindersachtergrond.

- *"De vele kassen betekenen werkgelegenheid."*
- *"Het geeft mij een landelijk gevoel."*
- *"Als ik zou verhuizen ga ik naar het oosten van het land, waar haast wel zeker geen kassen zullen staan."*
- *"Typisch iets van Lansingerland."*

Ligging

Centrale ligging in de Randstad, t.o.v. Rotterdam, De Haag en Zoetermeer. Er is een vliegveld, veel voorzieningen bereikbaar. Landelijk wonen. Mooie omgeving, recreatie, goede bereikbaarheid.

- *"Prachtig gelegen tussen steden met hun mogelijkheden en het groen van de polder."*
- *"Met de metro zo in Rotterdam en Den Haag. Met de fiets zo in groengebieden."*
- *"Vanuit Lansingerland is alles in de Randstad makkelijk en snel te bereiken. Lansingerland ligt in het voormalige Groene Hart wat goed terug te zien is in de gemeente. De gemeente heeft veel groen, wat het wooncomfort erg prettig maak. Ondanks dat Lansingerland eigenlijk bij de stad Rotterdam hoort."*
- *"Dorp en toch dicht bij de stad met veel voorzieningen."*
- *"Lansingerland ligt geweldig centraal in de Randstad, veel uitvalswegen nabij, dicht bij Den Haag en Rotterdam. Vrijwel uniek in Nederland."*
- *"Centraal gelegen tussen Rotterdam, Den Haag, Delft en Zoetermeer."*
- *"Aan groen (Bergse Bos) en water (Rotte), en dan ook nog vrij makkelijk naar zowel de A12 als A16."*
- *"Fijn tussen de steden en in de Randstad. Korte reisafstanden naar anderen en faciliteiten zoals strand."*
- *"Gelegen tussen grote steden in kan Lansingerland een ideale woon omgeving bieden. Dus rustig wonen en toch dichtbij de grote stad."*
- *"Dichtbij Rotterdam en Den Haag, beide goed per (elektrische) fiets bereikbaar. Daarnaast in de buurt van uitvalswegen naar A12 / A4 zonder daar overlast van te hebben."*
- *"Wonen mooi centraal in Nederland. Goede ontsluiting met wegen en spoor."*
- *"Stedelijk maar toch met voldoende natuur."*
- *"Dicht bij Den Haag en Rotterdam en toch landelijk."*
- *"De Rotte en alle recreatiemogelijkheden eromheen. Vlakbij Rotterdam, Den Haag en de A12."*
- *"Omringd door grote gemeenten, vlakbij zee en luchthaven."*

Onderwijs

Goede scholen, groot aanbod van onderwijsinstellingen. Tevreden over de school van kinderen.

- *"Er is een groot aanbod van goede onderwijsinstelling. Dit is in grotere gemeentes niet altijd zo kwalitatief goed en in kleine gemeentes te beperkt qua aanbod."*
- *"Onze kinderen genieten goed middelbare school onderwijs in het eigen dorp."*
- *"Goede scholen (voortgezet) en ook steden voor hogere scholen goed bereisbaar."*
- *"Er zijn scholen voor zowel basis- als voortgezet onderwijs van alle soorten binnen één gemeente en dat is prettig omdat er daarmee veel keuzemogelijkheden zijn."*
- *"Zeer goede basisschool de oosthoek voor mijn kinderen, denk niet dat ik elders snel een betere zou vinden.*
- *"Beide kinderen zitten op school in de gemeente, daar zijn we tevreden over. Dat maakt ook mede dat we hier graag wonen."*

Recreatievoorzieningen

De Rotte, Rottemeren, Bleiswijkse Zoom, alles is aanwezig of dichtbij. Veel recreatiemogelijkheden en -gebieden in de omgeving, mogelijkheden om te wandelen, hardlopen, fietsen.

- *"Rottemerengebied is groot en mooi, omgeving ten noorden van Bleiswijk mooi om te fietsen, is ook nabij."*
- *"Recreatiegebied Rottemeren zou ik missen. De toegankelijkheid en prachtige natuur zo dichtbij."*
- *"Er zijn veel recreatiemogelijkheden gekomen (AMG Smitpark, Groenzoom, allerlei fietspaden)."*
- *"Als hardloper en lange afstandwandelaar maak ik veel gebruik van de recreatiegebieden."*
- *"Fietsvoorzieningen super, veel recreatiemogelijkheden en natuur om te wandelen."*
- *"De Rotte en zijn natuurgebied in je "achtertuin". Heerlijk om te wandelen of te fietsen."*

- *"Veel mogelijkheden voor recreatie in het groen in de buurt."*
- *"Bosgebied richting Rottemeren, is op loopafstand. Je stapt makkelijk de deur uit voor een wandeling."*
- *"Wij fietsen en wandelen vaak. Er zijn vele mogelijkheden daartoe. Willen we verder weg dan gaan we eventueel met fiets en al met de Randstadrail om ergens anders te fietsen of wandelen etc."*

Sportvoorzieningen

Alle sporten zijn vertegenwoordigd, goede voorzieningen, veel keuzemogelijkheden, verenigingen.

- *"Wij sporten hier allemaal. Alles is op fietsafstand."*
- *"Ik vind het prettig om te hardlopen in de omgeving. Mijn kinderen zitten op basketbal en voetbal, er zijn een aantal sportscholen in de buurt."*
- *"De sportvoorzieningen zijn in Lansingerland zeer goed , en ik kan mij niet voorstellen dat het ergens anders beter is."*
- *"Er zijn zeer veel sportmogelijkheden voor jong en oud."*
- *"Outdoor Valley, dat zit niet overal en ik kom daar erg graag om te sporten."*
- *"Alle sporten aanwezig hier."*

Veiligheid

Relatief veilige gemeente door het dorpse karakter, goed en veilig wonen, inwoners voelen zich veilig, weinig criminaliteit. Sociale controle, ons kent ons, buurtwacht.

- *"Er is weinig criminaliteit. Het landschap is zodanig overzichtelijk dat mensen makkelijk toezicht kunnen houden op wat er gebeurt in de omgeving."*
- *"Het karakter van ons kent ons geeft het gevoel van veiligheid in combinatie met buurtpreventie."*
- *"Ik voel me veilig in Lansingerland. Eigenlijk altijd."*
- *"Veilige gemeente voor opgroeiende kinderen."*
- *"Heb een goed gevoel van veiligheid. In de buurt wordt ook goed opgelet als er zich iets voordoet, wat niet fijn voelt."*
- *"Wij voelen ons veilig in de gemeente, o.a. door de buurtwacht."*
- *"Kinderen groeien op in een veilige omgeving."*
- *"Relatief veilige woonomgeving qua diefstal en agressie op straat (wordt de laatste tijd wel meer overigens)."*
- *"Er gebeurt hier weinig en er is nog sociale controle."*
- *"Het voelt dorps en door de sociale controle veiliger."*
- *"Door de band genomen is Lansingerland veilig en de politie alert."*
- *"Door het dorpse karakter let iedereen op elkaar. Hier in de wijk loopt echt buurtwacht. Dus mensen uit de wijk die volgens rooster door de wijk lopen. En doordat het geen VINEX-locatie is geweest is het met verkeer niet druk."*
- *"Weinig overlast en veel sociale controle."*
- *"Het is groot genoeg met voldoende winkels, maar niet het stadse karakter met meer onrust en misdaad."*

Werkgelegenheid

Er is veel werkgelegenheid in de regio door de centrale ligging in de buurt van Rotterdam en Den Haag.

- *"Als ik zou verhuizen, zou dat naar het oosten van het land zijn. De voor mij interessante werkgelegenheid zit in Rotterdam en Den Haag, daarvoor woon ik perfect in Lansingerland."*
- *"Veel bedrijven in de gemeente geven voldoende werkgelegenheid."*
- *"Dankzij de relatief goede werkgelegenheid is er in Lansingerland een goede economie."*
- *"Veel werk op korte afstand."*

- *"In Rotterdam, Den Haag en dichterbij zijn veel geschikte banen die passend zijn voor de leden van ons gezin."*

Winkels

Lansingerland heeft een compleet en gevarieerd aanbod van winkels, alles is aanwezig op korte afstand. Gezellig centrum, goed bereikbaar.

- *"Winkels dicht bij huis voor de eerste levensbehoeften."*
- *"Goede bereikbaarheid, dichtbij en ruime parkeervoorzieningen. Winkels per fiets bereikbaar op minder dan 15 minuten."*
- *"Berkel en Rodenrijs heeft een goed volledig winkelcentrum."*
- *"Er is voldoende aanbod, maar zeker van belang bereikbaar per fiets en nog belangrijker ook per auto, maar ook GRATIS parkeren."*
- *"Vind het dorp erg gezellig en kneuterig. Ook winkels als Welkoop en Karwei zijn goed bereikbaar."*
- *"Ik ken de ondernemers. Geeft persoonlijk gevoel. Niet grote winkel Mediamarkt."*
- *"Alle soorten winkels zijn aanwezig, zowel voor dagelijkse boodschappen (Hoogvliet, AH en Jumbo), maar ook voor bijv. kleding, schoenen, boeken, speciaalzaken, vis, poelier en chocolade. En ook landelijke winkels als Primera, Hema en Kruidvat. Het is fijn zoveel keus te hebben."*
- *"Versplein is erg fijn. Alles bij elkaar, als de visboer nu nog betere vis zou hebben zou dat helemaal fantastisch zijn."*
- *"Leuk centrum met winkels binnen mijn wensen."*
- *"Het is een gezellig centrum met veel aanbod en terrasjes."*
- *"De winkelvoorzieningen in Berkel Centrum zijn zeer goed."*

Woningaanbod

Er is variatie in het woningaanbod, mooie huizen, veel nieuwbouw, ruimte.

- *"Rijwoningen met tuin zijn onbetaalbaar in de stad."*
- *"Veel nieuwbouwwoningen."*
- *"Gouden buurten zij toch uniek qua woningaanbod."*
- *"Gevarieerde woningen, gelukkig veel laagbouw en overwegend koop!"*
- *"Diversiteit woningbouw geen eenheidsworst."*
- *"Mooie huizen, prettige huurappartementen, fijn woonklimaat."*
- *"Voldoende keuze, grote variëteit in koopwoningen."*
- *"Lagere prijs dan in de stad en iets meer ruimte."*
- *"T.o.v. de grote steden is het aanbod eengezinswoningen met tuin betaalbaar."*
- *"Er zijn veel (nieuwe) woningen in prettige woonwijken."*

9. Stel, u bent wethouder in Lansingerland. U bent verantwoordelijk voor onderstaande thema's. U heeft aangegeven dat u met …. aan de slag zou gaan. Kunt u dat toelichten?

Bereikbaarheid

De bereikbaarheid met het OV kan beter: betere verbindingen. De metro/Randstadrail is goed, maar busverbindingen, netwerk (dóór de gemeente i.p.v. eromheen) en frequentie zijn voor verbetering vatbaar. Auto is nu nog noodzaak, maar wegen lopen vol, gemeente groeit snel. Er komen wel woningen bij maar de infrastructuur wordt daar niet voldoende op aangepast. Betere parkeermogelijkheden bij de OV-knooppunten/metro om gebruik OV te stimuleren. N209 is erg druk in de spits.

- *"Betere busverbinding in centrum Berkel."*
- *"Randstadrail fantastisch, maar de haltes niet voor iedereen makkelijk bereikbaar, omdat de bushalte en er heen ook niet voor iedereen (ouderen!) makkelijk aan te lopen is."*
- *"Teveel huizen, maar infrastructuur slibt dicht (drukke rotondes, files op N-wegen, veel ongelukken)."*
- *"Binnen een straal van 200 meter openbaar vervoer voor iedereen."*
- *"Door de groei van de afgelopen jaren moeten we als Lansingerland opletten dat we niet dichtslibben."*
- *"Er stopt geen enkele bus in het centrum van Berkel. Rampzalig voor ouderen."*
- *"Het centrum van B&R is, als je moeilijk ter been bent, moeilijk te bereiken met openbaar vervoer. De frequentie van bus 174 is veel te laag. Mag, zeker in de spritstijden naar 1 bus in de 20 minuten."*
- *"N209 veel te druk en te gevaarlijk maar 1 weg om uit het dorp te komen."*
- *"Er worden steeds meer woningen gebouwd en tijdens de spits staat de N209 vast."*
- *"Absolute prioriteit is een goede metroverbinding vanuit Rotterdam naar Zoetermeer, zodat Bergschenhoek beter aangesloten is op het openbaar Vervoer."*
- *"Het aanbod buslijnen is te laag en parkeergelegenheid bij de metrostations is ver onder de maat."*

Duurzaamheid

Belangrijk thema voor de toekomst, voor onze kinderen. Energietransitie, aardgasvrij, andere brandstoffen. We moeten hiermee aan de slag vanwege klimaatakkoord. Meer aandacht voor het milieu, stimuleren zonnepanelen en andere duurzame energiebronnen.

- *"Juist een tuinbouwgemeente als Lansingerland kan veel doen op gebied van duurzaamheid, o.a. verbinden tuinbouw en bebouwde omgeving."*
- *"Duurzaamheid is een grote maatschappelijke opgave die speelt op landelijk vlak, maar vertaald moet worden naar lokaal en begrijpelijk gemaakt moet worden voor de inwoners door praktische hulp en voorbeeld(gedrag)."*
- *"Ik vind het belangrijk dat we zwaar inzetten op circulair, schone energie en andere maatregelen om onze CO2 uitstoot te verkleinen."*
- *"Zorg als gemeente dat je het goede voorbeeld (zichtbaar) geeft op gebied van duurzaamheid en milieu. En help en stimuleer je inwoners. Bemoedig groene, duurzame keuzes."*
- *"Duurzaamheid is de sleutel voor een leefbare toekomst."*
- *"Uiterst belangrijk voor generaties na ons."*
- *"Met de komende energietransitie is het gewenst dat de gemeente duurzaam bouwt en processen duurzaam inricht."*
- *"Van het aardgas af en duurzame opwek van energie, kortom een bijdrage leveren aan de regionale energiestrategie en de warmte- en energietransitie."*
- *"Stimuleren van duurzaam met spullen omgaan. Gemeenschappelijk gebruik, ruilen."*
- *"Gezien het klimaatakkoord moeten we hiermee aan de slag. Dan kunnen we er beter nu al over nadenken om het voor iedereen zo aangenaam mogelijk te maken."*
- *"Belangrijk i.v.m. klimaatopgave. Gemeenten hebben daarin cruciale rol, o.a. plannen om van gas af te komen."*

- *"Energietransitie mag hoger op de beleidsagenda, ook in de gemeente."*
- *"Lansingerland moet op termijn ook aantrekkelijk blijven. Daar hoort duurzaamheid bij. Lastig thema voor wethouder. Is investeren in de toekomst. Niet scoren op korte termijn."*

Gezondheid

Inwoners maken zich zorgen over de luchtkwaliteit in de gemeente en noemen vooral gezondheid in verband met fijnstof in de lucht door het toenemende vliegverkeer. Ook de aanleg van de A13/A16 en de HSL baart men zorgen voor de gezondheid: naast de luchtkwaliteit is er ook geluidsoverlast. Daarnaast stimuleren gezonde leefstijl, aandacht voor zorg/gezondheidsvoorzieningen die bereikbaar zijn.

- *"Door het toenemende verkeer (lawaai: HSL-lijn, straks de A16-A13 en vooral vliegtuigen (ook o.a. ultrafijnstof, etc.)."*
- *"Luchtkwaliteit is hier erg slecht, dat moet snel verbeteren."*
- *"Zeker voor 65+ zijn er geen voorzieningen op loopafstand."*
- *"Meer ingangen naar ziekenhuizen enz."*
- *"Er is veel lawaai van verkeer, vooral vliegverkeer. Ik vermoed dat er door verkeer en vliegtuigverkeer veel fijnstof in de lucht zit. Onze luchtroosters zijn in ieder geval iedere week zwart. Ik heb geen last van lawaai van de Randstadrail. De veiligheid voor (school)gaande fietsers kan beter."*
- *"Niet alleen richten op duurzame woningen, maar ook op gezonde woningen. Effecten van fijnstof door vliegtuigen, maar ook door houtkachels/openhaarden."*
- *"Lansingerland wordt steeds voller en de (snel)wegen om ons heen ook. Daarnaast wil het vliegveld steeds uitbreiden, er loopt een spoorlijn dwars door Lansingerland heen. Dat vind ik geen goede ontwikkelingen."*
- *"Zorgen dat er voldoende gezondheidscentra in de gemeente zijn. Eventueel aparte projectgroepen opstarten voor obesitas, jeugd in beweging krijgen, alleenstaande ouderen activeren om contacten te maken."*
- *"Ik ben bang dat als de A13/A16 er komt (onnodige aanleg, maak het OV gratis en zet in op nog betere internetvoorzien8ngen), de HSL vaak gaat rijden en het vliegveld uitbreidt, de bewoners zullen lijden."*
- *"Locatie bij veel industrie (Europoort), snelwegen (A12, A13, A16). Geluidoverlast (hsl, vliegtuigen)."*
- *"Het is een jonge gemeente. Het stimuleren van een gezonde leefstijl kan veel problemen en kosten op de lange termijn voorkomen."*

Groenvoorzieningen

Beter onderhoud van de groenvoorzieningen, stoppen van de bomenkap. Alles wordt volgebouwd, er is geen ruimte meer voor groen. Te veel steen. Er moet meer groen, meer bomen komen. Minder onkruid. Groen is belangrijk voor leefomgeving, voor het klimaat.

- *"Zo belangrijk voor mens en dier en insecten. Steeds meer mensen gooien alles vol met stenen. De gemeente heeft hier al aandacht voor maar dat mag nog intenser wat mij betreft.""*
- *"Meer groen doordat er veel woningen zijn bij gekomen. Lansingerland zit nu al vast aan Pijnacker, Zoetermeer en Rotterdam. Compensatie voor natuur en opvang water is nodig."*
- *"Meer duurzame groenvoorziening. Op plekken waar men niet maait, inzaaien met bloemen al la Idylle. Dorpskernen groener voorzien. Nu jaren 70 steen en lelijk Meer groen!"*
- *"Beter onderhoud van de huidige openbaar groen. Er groeit op veel plaatsen veel onkruid boven het openbare groen uit. Het ziet er onverzorgd uit. Daarbij zou ik meer bomen of openbaar groen erbij willen."*
- *"Alles wordt volgebouwd. Uitbreiding is oké maar het wordt nu excessief en gaat ten koste van het groen in de omgeving."*

- *"Voor het milieu is groenvoorziening heel belangrijk, terwijl er heel veel bomen worden gekapt. Dat betekent dat er veel CO2 vrij komt. Het recreatiegebied moet geen park worden, dat is het nooit geweest. Laat het echt een recreatiegebied zijn voor mens en dier!"*
- *"Er mogen van mij veel meer bomen worden geplant. zeker als tegenhanger voor nog een snelweg en het vliegveld. Minder asfalt en meer groen."*
- *"Er is afgelopen jaren veel op bezuinigd. De gemeente zat toen krap. Nu gaat het veel beter, dus nu meer aandacht voor het groen."*
- *"De groenvoorzieningen verdienen wel extra aandacht! Met name het schoffelen en opruimen van het onkruid verdient wel veel verbetering."*

Leefbaarheid

Leefbaarheid staat onder druk door o.a. geluidsoverlast (vliegveld, HSL, A13/A16), groei inwoneraantal. Meer (vlieg)verkeer om/boven gemeente. Het wordt drukker. Mensen moeten weer meer rekening met elkaar houden, de sociale samenhang vermindert. Voorzieningen/activiteiten voor jongeren om overlast te voorkomen.

- *"Belangrijk dat geluids- en vervuilingsoverlast (Rotterdam-The Hague airport, HSL, verlengde A16 etc.) wordt beperkt."*
- *"We zijn ingeklemd tussen de steden, en we hebben een diverse bevolkingsgroep. Dit vraagt om energie om het leefbaar te houden."*
- *"Berkel is een 'dorp' in het Wilde Westen geworden. Toename van verkeersstromen - vliegtuigen, HSL en autoverkeer. Daarnaast meer geluid door toename van evenementen. Vraagt om nieuwe aanpak om leefbaarheid te verbeteren."*
- *"Meer activiteiten voor de jeugd. M.n. voor de pubers die 's-avonds iets willen ondernemen."*
- *"De leefbaarheid van Lansingerland staat onder druk door de toegenomen drukte. De ontwikkeling van de lokale infrastructuur blijft hierbij achter en veel open poldergebieden zijn volgebouwd."*
- *"De lawaaibelasting in Lansingerland door HSL, wegen en Rotterdam Airport wordt, zeker in zijn optelsom, wel erg hinderlijk."*
- *"Ik vind dat alle leeftijdsgroepen goed vertegenwoordigd moeten zijn. Tieners zitten nu op wipkippen in De Leeuwenkuil. De skatebaan gaf blijkbaar teveel overlast. Dat vind ik truttig en egoïstisch van de oudere bewoners. Een skatebaan zorgt voor beweging bij tieners. Verder mis ik bankjes in winkelcentrum de Vlashoeck. Zijn die weggehaald omdat dat ook overlast gaf? Dat is geen oplossing."*
- *"Lansingerland is snel gegroeid en dat gaat nog door; het is belangrijk dat de leefbaarheid daardoor niet bedreigd wordt."*

Milieu

Het milieu is belangrijk. Er moet nog een hoop gebeuren: beter bewustzijn, mensen uit de auto zien te krijgen, uitstoot CO_2 verminderen (maatregelen nemen), gasvrij wonen. Aanpakken/verbeteren van groenvoorzieningen, afvalinzameling/scheiding, geluidsoverlast luchthaven, HSL, N209, A13/a16 (ook impact op milieu, vervuiling).

- *"Minder asfalt en meer groen. Mensen bewust maken van de bijensterfte. Mensen verplichten hun tuin voor 50% te beplanten i.p.v. betegelen. Mensen nog bewuster maken van afvalscheiding. Zwerfafval terugdringen."*
- *"Behoud van natuur en vermindering van belastende factoren, stimuleren van fietsen, autogebruik op korte afstanden demotiveren. Geen uitbreiding Rotterdam Airport. Minder steen meer groen."*
- *"Beter toezicht op afvalscheiding door burgers maar vooral door bedrijven."*
- *"Vooral de burgers erop te wijzen zorgzaam met het milieu om te gaan. Een schoner milieu begint immers bij jezelf*

- *"Grote projecten hebben een enorme invloed op het milieu in de gemeente. Ik denk aan luchthaven RTHA met uitbreidingsambitie, HSL overlast en verkeerslawaai van N209 en A13/A16."*
- *"Zorg voor minder fijnstof in de lucht. Onmiddellijke inperking van het aantal vliegbewegingen vanaf Zestienhoven Airport. Ook het planten van bomen en het minder kappen van gezonde bomen kan helpen het milieu te verbeteren."*
- *"Essentieel voor leefbare omgeving. Afvalbeleid aanscherpen (betalen per kilo restafval, belonen scheiden), auto's terugdringen, schoon oppervlaktewater. Milieu is leefbaarheid is toekomst."*
- *"Bewustzijn kan beter. Omgeving is nog te stenig en teveel gericht op auto's."*
- *"Betaald afval ophalen, de mensen met weinig afval minder laten betalen. Je zorgt dan dat mensen bewuster er mee omgaan. Erg belangrijk is dat de supermarkten meewerken."*
- *"Luchthaven en autosnelwegen in de buurt vragen om aandacht voor milieu."*

Onderwijs

Verbeteren van huisvesting voor onderwijs, zorgen voor een breed aanbod van onderwijs in alle kernen. Onderwijs is belangrijk. Gezien de groei van de gemeente hier blijvend aandacht aan geven.

- *"In Bergschenhoek komt nog een flinke nieuwbouwwijk aan maar de scholen kunnen het nu al niet aan op de Groeneweg. Daar had veel eerder op ingespeeld moeten worden."*
- *"Wil je een gemeente vitaal houden dan is goed onderwijs belangrijk. De ligging van de huidige scholen hebben te weinig groen waardoor kinderen na en tijdens schooltijd weinig ruimte hebben om te spelen."*
- *"HAVO/VWO scholen moeten verdeeld worden over de gemeente Lansingerland. Waarom geen school in Bleiswijk?"*
- *"Huisvesting van scholen heeft aandacht nodig. Meer zorg vanuit gemeente bieden."*
- *"Ik heb in het onderwijs gewerkt. De groeigemeente geeft veel extra leerlingen en is een uitdaging voor de scholen. Ik vraag me ook af waar de nieuwbouw van het Wolfert blijft? Komen er ook basisscholen in het gebied Wilderse kade?"*
- *"Met mavo/havo advies kan je in Berkel niet terecht. Bleiswijk heeft geen aantrekkingskracht... Eigenlijk raar met zoveel onderwijs in Berkel en op randje Bergschenhoek."*
- *"Ik ben zelf leerkracht basisschool en niet langer werkzaam in het onderwijs vanwege de slechte werkomstandigheden. Ook is er een heel fijne school gesloten enkele jaren geleden. Ik zou willen zorgen voor meer scholen van verschillende strekking met verschillend opvoedachtergronden."*
- *"Onderwijs is de basis van onze samenleving. Gezien de demografische ontwikkelingen ook op gebied van huisvesting van primair onderwijs een lastige opgave."*
- *"Schoolgebouwen moeten allemaal naar behoren zijn en het op peil houden van onderwijs is altijd belangrijk."*

Recreatievoorzieningen

Er zijn momenteel te weinig recreatievoorzieningen in Lansingerland. Behoefte aan meer horeca en meer voorzieningen voor jeugd.

- *"Voor de jeugd is er weinig te doen. Het is ook niet zichtbaar. Leuk huis van de wijk of meer initiatieven van bewoners stimuleren."*
- *"Er zijn veel wijken bijgebouwd wat meer inwoners betekent. Ik heb niet het gevoel dat er in de buurt (loopafstand) leuke voorzieningen zijn voor kinderen als volwassenen. Bijvoorbeeld een kinderboerderij met eetgelegenheid of een groot speelpark waar ouders ook een kopje koffie kunnen doen."*
- *"Ik zou Berkel op de kaart zetten door het toestaan van recreatie. Mogelijkheid tot een camping promoten."*
- *"Voortzetten organiseren festivals, evenementen etc."*
- *"Meer festiviteiten en recreatie voor ouderen 40-75 jaar."*

- *"Meer winkels en geconcentreerde horeca t.b.v. een krachtig centrum. Aantrekkelijke kern zorgt voor een aantrekkelijke gemeente."*
- *"Vooral voor jongeren is het een probleem dat er echt niet veel te doen is qua recreatie in de gemeente. Een bioscoop, arcadehal zou leuk zijn. Maar ook de organisatie van evenementen special gericht op jongeren zou goed is. Voor volwassenen is behalve horeca ook niet veel te doen, maar die gaan dus gewoon naar de grotere steden."*
- *"In Berkel is er slechts 1 zwembad. In de zomer moet je ver buiten Lansingerland om als volwassene te kunnen vertoeven in de zon. Voor kleine kinderen zijn er genoeg speelplekken voorzien, maar voor de tieners is er niks."*
- *"Wat meer leuke cafés, restaurants. Alleen Muller is leuk eigenlijk."*
- *"Meer gezellige plaatsjes creëren met horeca."*

<u>Sport</u>
Goed voor gezondheid. Verenigingen ondersteunen, voorzieningen op peil brengen.
- *"Door de groei van Lansingerland neemt ook het aantal leden bij de sportverenigingen toe. Niet bij alle verenigingen is er voldoende veld/zaalcapaciteit om te kunnen groeien. Hetgeen wachtlijsten als gevolg heeft of aspirant-leden ziet uitwijken naar andere gemeenten."*
- *"Sportvereniging worden m.i. niet op de juiste manier gesteund. Denk hierbij aan zaalhuur en ondersteuning."*
- *"Mensen, vooral de jeugd, moet meer in beweging komen vanwege gezondheid en samen spelen."*
- *"Sportklimaat voor een ieder toegankelijk houden, ook voor de minima."*
- *"Goede plekken voor sport blijven aanbieden en niet alleen de tennis, voetbal en hockey de voorkeur geven."*
- *"Sport is zeer belangrijk en noodzakelijk binnen de gemeente. Hockeyvelden en zwembad (tegelproblemen) moeten worden aangepakt."*
- *"Meer stimulans en (financiële) ondersteuning voor sportverenigingen."*
- *"Kleinere verenigingen ondersteunen!"*

<u>Veiligheid</u>
Inwoners hebben het idee dat criminaliteit toeneemt en veiligheid afneemt. Mogelijk door groei van de gemeente, Lansingerland wordt stadser met de bijbehorende problematiek. Er zijn meer inbraken, ook hangjongeren vormen een probleem. Meer toezicht op straat, politie nodig, camera's, controle. Ook worden onveilige verkeerssituaties genoemd.
- *"Steeds meer 'stadse' incidenten."*
- *"Verschillende rotondes zijn niet overzichtelijk. Er gebeuren teveel ongelukken."*
- *"Te weinig politie in zo'n grote gemeente. Teveel gevaarlijke incidenten met geweld."*
- *"Lansingerland kent veel opgroeiende jeugd met bijkomende problematiek/overlast. Ik zou dat in goede banen willen leiden."*
- *"Hangjongeren vormen een groeiend probleem."*
- *"Steeds meer berichten over criminaliteit, overvallen door groepen, ben het gevoel dat ik hier in de avond/nacht veilig over straat kon aan het kwijtraken."*
- *"Er zijn relatief veel inbraken. Door sterk groeiende bevolking minder veilig dan vroeger."*
- *"We worden groter. Dit komt de veiligheid niet ten goede. Veel inbraken, veel fietsen diefstal. Dat is jammer."*
- *"Hangjongeren aanpakken. Meer politie op straat. Politie een gezicht geven en het politiebureau bemannen i.p.v. een computer voor aangifte. Betere verlichting in de parken."*
- *"Maak me zorgen over de straatroven, past zo niet bij een dorp. Meer toezicht op overlast gevende hangjongeren bij winkelcentra, station."*

- *"Voorkomen grootstedelijke problematiek."*
- *"De veiligheid is sterk achteruit gegaan, veel inbraken, straatroven en hangjongeren in het centrum."*
- *"Er wordt veel ingebroken, er zijn veel verkeersongelukken op de N209, de rotondes zijn niet veilig voor kinderen op de fiets."*
- *"Verkeersveiligheid. Nog te veel onveilige situaties voor kinderen. Voorbeeld: Tuin van Floddertje is alleen te bereiken via een (zeer druk) fietspad. Geen stoep."*
- *"Zou er naar streven dat het nog enigszins dorpse karakter behouden blijft. Dat betekent wel dat er voldoende toezicht is."*

Verkeer

Het verbeteren van de bereikbaarheid, ontsluiting en openbaar vervoer in de gemeente. Verkeersveiligheid op de N209 en voor fietsers onder de maat. Fietsers ondergeschikt aan auto's. Parkeerproblematiek. Onveilige rotondes.

- *"De ontsluiting van de dorpen is matig. Al het verkeer door Berkel centrum omdat de dijkje niet wordt ontsloten en alle rotondes op hoofdwegen, gevaarlijk en onhandig."*
- *"Veel ongelukken op de N209 en de rotondes zijn onveilig voor fietsers."*
- *"Fietsen is vaak ondergeschikt aan auto's, wat fietsgebruik (forensen, winkelen, recreatief) hindert."*
- *"Rotondes allemaal anders maken voor fietsers en brommers. In mijn beleving gebeuren er zoveel ongelukken die niet waren gebeurd als de fiets of brommer voorrang moeten geven."*
- *"Meer gelegenheid bieden voor fietsers in woonwijken en minder auto's. Stimuleren dat kinderen lopen of fietsen naar school i.p.v. brengen met de auto."*
- *"Meer fietspaden, minder voor auto's. Betere verbinding tussen Bergschenhoek en Berkel."*
- *"De verkeerstromen zijn rommelig met weinig mogelijkheden tot uitwijken. Met al die woningen die er bij komen dient het verkeer verspreid te worden en zorg te dragen dat elke verkeersdeelnemer zich veilig voelt."*
- *"N209 is een gevaarlijke drukke weg, dat kan beter."*
- *"De rotondes zijn heel problematisch. Vooral bij rotondes die door fietsers van 2 kanten genomen worden, zo gevaarlijk."*
- *"Verkeer op de N-wegen neemt almaar toe. Hierdoor wijken steeds meer automobilisten uit naar binnendoor-weggetjes waardoor enerzijds de veiligheid afneemt en anderzijds de drukte enorm toeneemt."*
- *"Parkeervoorzieningen in woonwijken verbeteren."*
- *"Te veel onoverzichtelijke kruispunten, geen consequente lijn in de opzet van rotondes (wordt al aan gewerkt), verbetering van doorstroom tussen de kernen en naar buurgemeenten."*
- *"Betere parkeergelegenheid. Niet iedereen heeft goede gezondheid en kan niet ver lopen. Niet slecht genoeg voor invalideplaats, maar niet goed genoeg om alleen aan rand van centrum te kunnen parkeren."*

Werkgelegenheid en economie

Lansingerland is vooral een forensengemeente. Werkgelegenheid binnen de gemeente kan beter, maar is nu met name tuinbouw. Meer werkgelegenheid maakt de gemeente aantrekkelijker en stimuleert de economie.

- *"Gunstig vestigingsklimaat voor ondernemers en zorgen dat hun bedrijven bereikbaar zijn en dat er geparkeerd kan worden."*
- *"Het zou goed om een diverser soort bedrijven aan te trekken. De werkgelegenheid in de gemeente is gelimiteerd tot een kleine hoeveelheid branches. Er is meer behoefte aan businesscentra voor de concentratie van bedrijven in zakelijke dienstverlening. Verder zou er meer aandacht moeten komen voor een aanbod van meer duurzame producten."*

- *"Werkgelegenheid zit nu vooral in de omliggende gemeenten, zou fijn zijn als dat in Lansingerland zelf meer te vinden zou zijn."*
- *"De tuinbouw is de kurk waarop Lansingerland drijft. Dus aan de slag gaan met de energievoorziening voor de tuinbouw met de afvalwarmte uit het Rijnmondgebied. De bereikbaarheid van de tuinbouwbedrijven hoge prioriteit geven."*
- *"Bij een bloeiende economie gaat alles voor iedereen makkelijker - gemeente, bedrijven en burgers."*
- *"Belangrijk dat inwoners in eigen gemeente werk kunnen vinden."*

Wonen

Meer betaalbare woningen, starterswoningen, seniorenwoningen/voorzieningen. Huizenmarkt is heel krap nu, vooral voor jongeren/lagere inkomens. Sociale woning. Meer bouwen. Eengezinswoningen, minder hoogbouw.

- *"Bouw alleen laagbouw met veel groen er tussen. En meer starterswoningen want anders trekt de jeugd het dorp uit en komt niet meer terug."*
- *"Een goede balans in verschillende woningen voor jong en oud. Koop en huur, groot en klein."*
- *"Er moet meer gebouwd worden voor onze jongeren, zodat ze kunnen blijven wonen in onze dorpen."*
- *"Weinig betaalbare woningen voor ouderen, alleenstaanden en starters. Koop noch huur."*
- *"Ervoor zorgen dat er meer doorstroming komt. Ouderen die in te grote huizen wonen maar hun tuin niet willen missen. Bouw meer huizen gelijkvloers voor ouderen met wel de gemakken die ze nu hebben en een mooie tuin zodat de gezinnen de grote huizen kunnen bevolken. Nu worden er teveel grote huizen gebouwd zodat er te weinig doorstroming is."*
- *"Het zou fijn zijn in het kader van de doorstroming dat ingezetenen bij voorrang in aanmerking komen voor appartementen, opdat zij langer zelfstandig kunnen blijven wonen."*
- *"Lansingerland is al te groot geworden. Ik sta een zeer terughoudend woningbouw beleid voor. Gebieden open houden die nu nog open zijn en bij voorkeur ontwikkelen tot natuur."*
- *"Woongelegenheid voor specifieke doelgroepen. Ouderen, jongeren en alleengaanden. Leefgemeenschappen, waarbij diverse groepen elkaar ondersteunen."*
- *"Te weinig sociale woningen voor gewone mensen. Focus ligt teveel op dure koopwoningen."*
- *"Aanpak huizenmarkt, betere verdeling van prijsklassen, meer starterswoningen en kleinere gezinswoningen voor kleinere gezinnen/ alleenstaanden."*

Zorgvoorzieningen

Verbeteren ouderenzorg met name: meer woonvoorzieningen voor ouderen (aanleunwoningen, gelijkvloers, verzorgingstehuis). Vergrijzing. Er zouden meer zorgvoorzieningen binnen de gemeente moeten zijn zodat inwoners van Lansingerland in hun eigen gemeente terecht kunnen. Sluiting van verzorgingshuizen (Hergeborch) leidt tot lange wachtlijsten.

- *"Veel van onze ouderen moeten weg uit Bleiswijk omdat hier niets is aan verpleeghuizen. Alleen iets voor dementerenden. Men moet naar Berkel en nog verder."*
- *"Ik zou een folder laten maken met alle zorgvoorzieningen binnen de gemeente/ een woonkern en die bij alle 65+'ers bezorgen. Niet iedereen is bekend met het zorgloket. Dit goed onder de aandacht brengen."*
- *"Bij de vergrijzing van na de oorlog is het belachelijk dat bijv. Bejaardenhuis Hergerborgh is gesloten, evenals dat vele verzorgingsplaatsen voor ouderen in Huize St. Petrus zijn opgeheven. Aan de Klapwijkse Pier kunnen ze vragen wat ze willen en zelfs dan worden de huizen per loting toegewezen."*
- *"Bewoners in eigen gemeente houden en HAP uit Gouda halen."*
- *"Landelijk probleem. Thuis blijven wonen klinkt leuk, maar hulp er bij wordt mondjesmaat toegezegd, of is pas na weken / maanden beschikbaar."*

- *"Er zijn steeds meer ouderen. De manier waarop de zorg voor ouderen nu is geregeld vind ik tekort schieten. Ik zou dit graag beter willen regelen."*
- *"Door de vergrijzing meer zorgvoorzieningen nodig."*
- *"Het wegbezuinigen van verzorgingstehuizen was funest. Er moeten meer voorzieningen komen als het Westpolderhuis."*
- *"Inspelen op de vergrijzing en wooncomplexen waar men kan 'doorschuiven'.*
- *"Een bewoner binnen Lansingerland zou voor de zorgvoorziening primair in zijn eigen gemeente terecht moeten kunnen."*

11. Als wethouder stelt u prioriteiten. U heeft aangegeven dat u minder aandacht zou besteden aan …. Kunt u dat toelichten?

In het algemeen zijn de onderwerpen waar men minder aandacht aan zou willen besteden momenteel goed geregeld of voldoende aanwezig in de gemeente. Of het is geen primaire taak van de gemeente.

<u>Bereikbaarheid</u>
De bereikbaarheid van Lansingerland is nu prima, zowel per auto als per openbaar vervoer.

- *"De bereikbaarheid is prima. De snelwegen zijn goed bereikbaar en ook met de Randstadrail kun je makkelijk en snel naar Rotterdam en Den Haag reizen. Ook zijn er prima fietspaden."*
- *"Er wordt al steeds meer asfalt (nieuwe wegen) aangelegd, er rijdt een metro, we krijgen een snelweg langs ons dorp, er rijden bussen enz."*
- *"Wegen genoeg. Mensen moeten soms ook gewoon de gevolgen dragen van wonen in een dichtbevolkt gebied, dus niet zoeken in meer asfalt."*
- *"Lansingerland is nu prima bereikbaar. Bredere/grotere wegen leidt alleen maar tot meer verkeer. Wil graag dorpse karakter behouden."*
- *"Lansingerland heeft een top bereikbaarheid. Zeker met de RandstadRail en het nieuwe station Lansingerland. Als alle bussen een goede aansluiting hebben dan is dat perfect."*
- *"In de lijst van keuzes de miste prioriteit in mijn ogen. Een betere bereikbaarheid leidt weer tot andere problemen (kijk bijvoorbeeld naar Nesselande en de ellende die de metro daar brengt iedere zomer)."*

<u>Duurzaamheid</u>
Volgens inwoners is dit een taak voor rijksoverheid, geen gemeentelijke taak. Verantwoordelijkheid ligt bij de burgers, niet bij overheid. Wordt al veel mee gedaan landelijk, al te veel aandacht, het is een hype. Niet te snel willen, afwachten is beter. Kost teveel. Grote vervuilers (industrie, China) eerst aanpakken.

- *"Is iedereen mee bezig. Wacht af en voer straks de goede dingen uit!"*
- *"Duurzaamheid is het modewoord, om alles waar enige twijfel over is te rechtvaardigen. Een kostbare onzinhobby."*
- *"Daar wordt landelijk al de nodige aandacht aan besteed."*
- *"De voorgestelde maatregelen zullen in de toekomst teruggedraaid/versoepeld worden. Pas geld investeren als alles 100% zeker is."*
- *"Duurzaamheid moet in eerste instantie door industrie gebeuren, dus op nationaal niveau. Als wethouder kun je eigenlijk alleen met de burgers bezig zijn. Maar dat zijn niet de grootste vervuilers en draaien wel op voor de rekening. Dus s.v.p. minder politiek correct. Pak de grootste vervuilers aan, de industrie en maak je niet druk over gas los. Druppel op de gloeiende plaat. En je benadeelt de burger enorm financieel. Pak eerst jeugdzorg en ouderenzorg aan."*

- *"Geen voorbeeldfunctie a.u.b. Wet van remmende vooruitgang gaat dan gelden. Laat gemeenten met meer geld en expertise het wiel maar uitvinden. Afwachten is financieel aantrekkelijker en voorkomt miskleunen. Wij hoeven niet het beste jongetje uit de klas te zijn."*
- *"Onzin! laat eerst China maar eens aan het milieu denken en Schiphol en de KLM."*

Gezondheid

Dit is in Lansingerland al goed geregeld, er zijn voldoende voorzieningen. Geen gemeentelijke taak, eigen verantwoordelijkheid voor eigen gezondheid. Landelijk beleid.

- *"Gezondheid is iets wat je zelf in de hand moet hebben, bijv. sporten of fietsen."*
- *"Goede voorzieningen aanwezig."*
- *"Ook dit onderwerp ligt bij zorgverzekeraars en burgers en sturing vanuit landelijke politiek."*
- *"Dit is al op een goed niveau, behoeft geen extra aandacht op dit moment."*
- *"Meer een taak voor de Rijksoverheid."*
- *"Gezondheid is geen taak van de gemeente, maar van het rijk. En overigens ook nog maar beperkt: mijn lichaam behoort niet toe aan de staat. Mensen hebben een onvervreemdbaar recht zichzelf te gronde te richten, incl. hun gezondheid. De staat dient zich grotendeels niet te bemoeien met de gezondheid van mensen."*
- *"Dat vind ik ook een persoonlijke keuze en eigen verantwoordelijkheid."*
- *"Niet primair een gemeentelijke taak."*

Groenvoorzieningen

Belangrijk maar is voldoende op orde. Wel bijhouden maar het heeft geen grote prioriteit. Minder vaak maaien, natuur de tijd geven. Burgers verantwoordelijk maken voor onderhoud.

- *"Er wordt veel te vroeg gemaaid en dat gaat ten koste van de insectenpopulatie. Zaai bloemen in de grasplantsoenen en maai niet vóór eind juli."*
- *"We hebben een mooie vlinderstrook. Is hij opeens bijna geheel weggemaaid..."*
- *"De groenvoorzieningen moeten wel behouden blijven maar hebben daardoor minder prioriteit."*
- *"Eigen verantwoordelijkheid van de burgers."*
- *"Is al redelijk goed voorzien. Burgerparticipatie vragen."*
- *"Mensen die er wonen stimuleren zelf het groen te onderhouden, dit stimuleert ook de saamhorigheid."*
- *"Behouden van de huidige groenvoorzieningen; het is goed zoals het is, het moet natuurlijk ook niet minder worden."*
- *"Dat is al heel netjes geregeld. Als wethouder hoeft daaraan niet zo veel meer gesleuteld te worden."*

Leefbaarheid

Leefbaarheid is prima in Lansingerland.

- *"Dat is al uitstekend, behoeft geen extra inspanning."*
- *"Volgens mij is Lansingerland prima leefbaar."*
- *"Lansingerland is prettig om in te wonen en daar hoeft op dit moment niets aan te veranderen."*

Milieu

Dit is een landelijk thema, geen gemeentelijke taak. Het is een trend, er is al veel aandacht voor. Politiek item.

- *"Bij alle andere zaken wat prioriteit heeft is milieu totaal niet belangrijk. Veel te kleine schaal, dit moet landelijk of nog beter Europees aangepakt worden."*
- *"Is een trend vandaag de dag en behoeft NIET extra benadrukt te worden door iedere gemeente afzonderlijk."*

- *"Gemeente is daarvoor niet de eerst aangewezen instantie. Vind ik meer een zaak van de rijksoverheid."*
- *"Milieu is mijns inziens iets voor de landelijke politiek. Dat stopt niet bij de grens van Lansingerland."*
- *"Milieu is aan ons allen, vanuit overheidswege wordt hier genoeg aan gedaan."*

Onderwijs

Onderwijs is goed geregeld in de gemeente, met voldoende scholen en goed aanbod.

- *"Lansingerland heeft al veel basisscholen en middelbare scholen. Er worden ook veel nieuwe scholen gebouwd en de huidige scholen bestaan al heel lang en lijken me goed georganiseerd."*
- *"Er zijn diverse goede scholen binnen de gemeente die goed bereikbaar zijn. Niveau vasthouden."*
- *"De laatste jaren heeft Lansingerland zich goed op de kaart gezet, dus dat heeft nu wat minder aandacht nodig."*
- *"Er is naar mijn idee voldoende en goed aanbod in de gemeente Lansingerland en in onze omliggende gemeenten Rotterdam en Zoetermeer is ook voldoende gevarieerd aanbod."*

Recreatievoorzieningen

Er zijn voldoende recreatiemogelijkheden in de gemeente en de omgeving, deze moeten wel op niveau worden gehouden. Hoeft niet veel in geïnvesteerd te worden, ook hoeft gemeente dit niet per se te regelen.

- *"Dit is mogelijk beter door particuliere instanties op te pakken."*
- *"Er is al genoeg en Rotterdam met alle voorzieningen is om de hoek."*
- *"Het aanbod is toereikend en de inwoners kunnen zelf ook iets bedenken!"*
- *"Overlaten aan de particuliere sector, en dit stimuleren."*
- *"Je kan geld maar een keer uitgeven. Dus niet aan recreatievoorzieningen."*
- *"Met de grote steden om ons heen en het buitengebied is er veel recreatie mogelijk. Daar hoeven we dan minder energie in te steken."*
- *"Dat vind ik meer dan voldoende. Andere dingen vind ik veel belangrijker."*
- *"Als er toch gesneden moet worden dit op dit gebied, er zijn nu genoeg mogelijkheden."*
- *"Ik vind dat een minder belangrijk onderwerp. Er zijn ook al vrij veel recreatiemogelijkheden."*

Sport

Voldoende aanbod, veel voorzieningen. Wel wordt het belang van sport benoemd, maar dit is ook iets waar mensen zelf in moeten investeren als ze willen sporten. Niet alleen de gemeente. Er zijn veel verenigingen.

- *"Er is een overdaad aan faciliteiten voor sport in Lansingerland. Iedereen wil een eigen clubhuis, maar daar moet de gemeenschap voor betalen..."*
- *"Als ik de mensen hoor zijn ze erg content met de sportvoorzieningen. In mijn ogen betekent dit dat we ze wel in de gaten mogen houden en ondersteunen waar nodig maar niet bovenaan de agenda hoeven zetten."*
- *"Dat is al behoorlijk goed geregeld. Het verenigingsleven is bloeiend."*
- *"Een onderwerp dat veel budget opslokt wat beter kan worden besteed aan vergroten van veiligheid, bereikbaarheid en wonen. Sporten is prima, maar geen eerste levensbehoefte, veiligheid wel."*
- *"De gemeente geeft grond in bruikleen en/of gebouwen in bruikleen. Dat is voldoende. De rest kunnen de verenigingen zelf betalen."*
- *"De sporters moeten zelf meer betalen voor hun hobby. Niet de gemeenschap."*
- *"Is een persoonlijke keuze dus moet ook door de beoefenaars worden betaald."*

Veiligheid

Veiligheid is geen issue, het is al veilig in Lansingerland.

- *"De gemeente scoort al hoog op gebied van veiligheid, het is voldoende om dit niveau te behouden."*
- *"Veiligheid is ook vaak een kwestie van gevoel. Op dit moment zijn er voldoende maatregelen en voorzieningen die borgen dat er geen al te ernstige calamiteiten en onveilige situaties kunnen gebeuren. Incidenten kan je nooit voorkomen."*
- *"Ik heb me nooit onveilig gevoeld in Lansingerland."*

Verkeer

Verkeer is goed geregeld, vooral binnen de kernen. Buiten de gemeentegrenzen zijn er wel wat problemen maar is niet voor de gemeente. Men zou minder vaak de auto moeten pakken en vaker de fiets of OV, dan is er ook geen probleem.

- *"Er ligt een goed wegennet binnen de gemeente. Onderhoud is nodig, maar ingrijpende wijziging lijken mij niet perse zinvol."*
- *"Fietsen kan al zo goed in de gemeente. Mensen zouden hun auto vaker kunnen laten staan en hun bezoeken/boodschappen op de fiets kunnen doen."*
- *"Dat is al prima. Auto's hebben in de spits misschien wat moeite om het dorp uit te komen en de N209 is druk, maar 80% kan gewoon fiets en OV gebruiken voor werk. Alles is dichtbij. En in bebouwde kom zie ik de gemeente keer op keer onbegrijpelijk domme dingen doen. Laat maar even dus."*
- *"Auto staat te centraal. Focus op fiets, openbaar vervoer. Verminderen aanslag openbare ruimte."*
- *"Al genoeg aandacht aan besteed, zaken als milieu, bereikbaarheid duurzaamheid zijn nu aan de orde."*
- *"Regelt veel vanuit provincie en rijk; bereikbaarheid gemeente is oké. Verkeer in Lansingerland; gewoon fietsen."*
- *"In kernen goed geregeld; N209 moet ontlast worden en stiller worden, o.a. door snelheidsbeperking."*
- *"Verkeersproblemen liggen vooral rond Lansingerland. Dat is domein van de provincie."*
- *"Aandacht voor openbaar vervoer is goed, auto niet faciliteren."*

Werkgelegenheid en economie

Dit doet het bedrijfsleven zelf. De economie is goed, er is met name in de omgeving voldoende werkgelegenheid. Dit hoeft niet in de gemeente zelf. Lansingerland is een forensengemeente. Binnen de gemeente is ook genoeg bedrijvigheid, er hoeft niet meer bij. Liever prettig wonen, werkgelegenheid moet niet ten koste gaan van rust en woongenot.

- *"De grote steden zorgen hier al genoeg voor. Hier is het mij en velen met mij met name om het (prettig) wonen te doen."*
- *"Op dit moment is dit ook op volle sterkte. Bovendien zitten we in de buurt van grote steden als Den Haag en Rotterdam."*
- *"Vooral het bedrijfsleven aan zet laten. Er zijn goede bedrijfsterreinen en ontsluitingswegen."*
- *"Is voldoende werkgelegenheid. Grotere industrie kan naar Rotterdam – Rijnmond. Blijft het hier schoner en rustiger qua verkeer. Wegen zijn er niet op afgestemd."*
- *"Er is genoeg werk in de omgeving. Mensen hoeven niet perse in het dorp te werken."*
- *"De economie floreert voldoende. Laat de bedrijven hun werk doen, de gemeente is er in de eerste laats voor de inwoners."*
- *"Graag benadruk ik de wens voor aandacht voor natuur voor de bewoners. Werknemers hebben hier ook profijt van in pauzes en op weg naar hun werk."*
- *"Ik vind dat het dorpse karakter aan het verdwijnen is nu dat allerlei grote bedrijven worden neergezet aan de A12, zou van mij wat minder mogen."*

Wonen

Er wordt al voldoende gebouwd. Te veel bouwen gaat ten koste van het groen. Lansingerland niet volbouwen. De gemeente is groot genoeg.

- *"Denk dat er nu zo'n beetje wel genoeg huizen staan, als er meer gebouwd gaat worden verdwijnt er ook meer groen."*
- *"Lansingerland wordt te vol. Er wordt teveel gebouwd. Het dorpse karakter gaat verdwijnen hierdoor. Daarom geen aandacht aan het onderdeel wonen."*
- *"Alle polders zijn onderhand al volgesmeten met steen, we kunnen het regenwater bij een hoosbui niet eens kwijt!"*
- *"Er is al zoveel gebouwd, dit gaat ten koste van het groen en de rust, geeft druk op de voorzieningen, drukte in het verkeer. Dit vermindert het woonplezier."*
- *"Stop met bouwen van huizen. Gebruik resterende grond voor groene voorzieningen (parken, bos, plas)."*
- *"Bergschenhoek is een dorp. In mijn beleving moet dat zo blijven. Het aantal woningen in Bergschenhoek is voldoende."*
- *"Er wordt genoeg gebouwd aan woningen en typen woningen. Aandacht mag eerder uitgaan naar behoud van groen."*

Zorgvoorzieningen

Er zijn voldoende zorgvoorzieningen in de gemeente en in de omgeving.

- *"Veel beschikbaar in Rotterdam, Den Haag, etc."*
- *"Er zijn voldoende zorgvoorzieningen met de gezondheidscentra en het SFG."*
- *"Dit is goed geregeld. Kan altijd beter, maar andere zaken vragen meer aandacht."*
- *"Er zijn voldoende huisartspraktijken en polikliniekklocaties van de ons omringende ziekenhuizen."*
- *"Huidige is prima, poli in de buurt. In de grote steden hebben we ziekenhuizen etc. Allemaal dichtbij genoeg."*

12. Als u het voor het zeggen had, wat zou u dan willen veranderen in uw leefomgeving in de toekomst in 2030?

Voor de toekomst vindt men het vooral belangrijk om aandacht voor groen te houden, groen uit te breiden en geen bomen meer te kappen. Ook duurzaamheid wordt veel genoemd, zowel in relatie tot bouwen en wonen als in relatie tot milieu en natuur. Betere bereikbaarheid en OV-voorzieningen. Enerzijds stoppen met het bouwen van woningen en niet verder groeien van de gemeente, anderzijds aandacht voor starterswoningen of betaalbare woningen. Verminderen geluidsoverlast HSL en RTHA en meer sociale cohesie: meer aandacht voor elkaar.

- *"Ik ben op zich best heel tevreden. Ik zie wel dat in alle rijtjeshuizen om mij heen ook steeds meer (oudere) mensen alleen wonen. Ze zijn soms best eenzaam misschien. Misschien moeten er in de wijken zelf meer plekken komen waar deze mensen elkaar kunnen ontmoeten. Koffie drinken bij elkaar of zo."*
- *"Dorpssamenhang stimuleren."*
- *"Bouwstop op nieuwbouw zodra dit financieel haalbaar is. Groot is groot genoeg."*
- *"Meer betaalbare woningen voor jongeren en eenpersoons huishoudens. Verkeersongelukken terugbrengen tot absoluut minimum. Bereikbaarheid 3B met name Bleiswijk vergroten en verbeteren."*
- *"Geen nieuwbouw meer, blijvend onderhoud van groen."*
- *"Behoud van groen, veiligheidsgevoel behouden, dorps karakter in stand houden."*
- *"Buurten die klimaatbestendig zijn ingericht."*

- *"Als het blijft zoals het nu is, zou ik dat al heel mooi vinden. Meer groen is mooi meegenomen. Maar vooral niet elk stukje braakliggend terrein veranderen in de zoveelste nieuwe woonwijk."*
- *"Stoppen met bouwen van nieuwe huizen."*
- *"Zorgen voor een juiste balans tussen wonen, werken en duurzaamheid."*
- *"Meer groen, meer OV."*
- *"Geen bomenkap meer en de N209 definitief veilig maken ondanks de eventuele kosten."*
- *"Geef groen niet op voor nieuwbouw."*

14. Wilt u de gemeente nog iets meegeven over de toekomst van Lansingerland?

Behoud het dorpse, landelijke karakter. Blijf luisteren en in gesprek met inwoners. Aandacht voor jongeren en ouderen. Ga zo door. Houd de gemeente groen. Niet te veel groeien. Zorg voor woningen voor verschillende doelgroepen.

- *"'t Is, en blijft hopelijk ook, een bijzonder plekje midden in de Randstad!"*
- *"1) Zorg dat het een gemeente wordt waar ook onze kinderen en ouderen kunnen gaan wonen in betaalbare en geschikte woningen. Niet alleen maar 1-gezinswoningen uit de grond stampen. 2) betrek burgers goed bij klimaatplannen (o.a. van het gas af). Belangrijk voor draagvlak en resultaat."*
- *"Stop met groeien en zorg dat we bereikbaar zijn over goed onderhouden wegen, fiets- en voetpaden."*
- *"Lansingerland doet het goed! Fijn om hier te kunnen wonen."*
- *"Behoud het groen en verduurzaam de woningen."*
- *"Geef de kleinschaligheid en landelijke uitstraling van de gemeente niet op. Als we in een drukke stad willen wonen dan verhuizen we wel naar Rotterdam of Den Haag."*
- *"Denk aan de oudere medemens."*
- *"Heerlijk dorp om te wonen, probeer het zo te houden (landelijk, rustig e.d.) zonder conservatief te zijn, wel met de tijd meegaan."*
- *"Graag groen, duurzaam en het landelijke karakter behouden dus niet alles volbouwen."*
- *"Veiligheid en woonplezier beginnen in het gedrang te komen door de massale uitbreiding van de gemeente. Dit ervaart praktisch niemand die hier geboren en getogen is als positief."*
- *"Lansingerland is een mooie en fijne gemeente om in te wonen. Goed dat het zich steeds weer ontwikkelt, maar houd wel dat dorpse gevoel vast! Niet in de zin van kneuterig en benauwend, maar in de zin van betrokken zijn, samenhorigheid, gezellig, niet anoniem, afwisselend."*
- *"Blijf om je heen kijken naar ervaringen van anderen en haal het best er uit. Blijf ook in gesprek met de bewoners."*
- *"Word niet te stads, afgelopen 20 jaar te hard gegroeid. Durf te kiezen voor eigen identiteit , groen schoon en prettig om te wonen."*
- *"Behoud het dorpse karakter met name de sociale interactie tussen de inwoners. Zorg goed voor een groene omgeving. Bewaak ook dat het een rustige omgeving blijft. Mensen komen uit andere plaatsen van Nederland vanwege die drie waarden."*
- *"Ga zo door en zorg ervoor dat we niet te groot worden en dat het dorpse karakter blijft bestaan. Zorg ervoor dat de groenvoorzieningen worden uitgebreid en dat het OV Nog iets beter geregeld wordt. Geef inwoners meer inspraak via referenda."*
- *"Proberen nog groener te worden. Sneller goede fietsverbindingen. Burgers bewuster maken."*
- *"Blijf goed communiceren met je burgers en stuur ze nooit met " een kluitje in het riet"."*
- *"Luister meer naar de inwoners. Wees transparant in de besluitvorming. Kom afspraken na en zorg voor een laagdrempelige inspraak."*